

УДК 025.5-024.87:004.77

DOI <https://doi.org/10.24144/978-617-8321-50-5.2025.63-77>

Тетяна КОВАЛЬ,

кандидатка історичних наук,
заступниця генерального директора
Національної бібліотеки України
імені В. І. Вернадського
Київ, Україна

ORCID: 0000-0003-0147-6679

e-mail: kovaltm@nbuv.gov.ua

Леся ТУРОВСЬКА,

наукова співробітниця
Національної бібліотеки України
імені В. І. Вернадського
Київ, Україна

ORCID: 0000-0002-0750-1794

e-mail: volhitka7@gmail.com

ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ЯК СКЛАДОВА БІБЛІОТЕЧНОГО ДИСТАНЦІЙНОГО СЕРВІСУ

Анотація. Предмет дослідження – електронні інформаційні ресурси Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Мета дослідження – огляд та характеристика наявних електронних інформаційних ресурсів, визначення їх ролі в дистанційному бібліотечно-інформаційному обслуговуванні, обґрунтування актуальності їх подальшого розвитку. Реалізація мети обумовила узагальнення досвіду наукової бібліотеки щодо формування і

використання ЕІР власної генерації. Методологічною основою дослідження став системний, інформаційний, структурно-функціональний, порівняльний, історичний, термінологічний підходи, а також сукупність загальнонаукових, конкретно-наукових і спеціальних методів. Наукова значущість: розширення професійних уявлень щодо формування та використання бібліотечних електронних інформаційних ресурсів; визначення напрямів подальшого розвитку електронних інформаційних ресурсів наукової бібліотеки. Висновки. Поширюючи свою діяльність у віртуальному інформаційному просторі, наукова бібліотека генерує електронні інформаційні ресурси та залучає їх до повсякденної практики; створює щонайкращі умови для їх використання. Тим самим вона реалізує функції сучасного інтегративного бібліотечно-інформаційного комплексу; забезпечує наукові, навчальні, виробничі, освітні, культурологічні та інші потреби індивідуальних та колективних користувачів, стає навігатором у вітчизняному і світовому інформаційно-комунікаційному середовищі. Перспективи. Результати дослідження ініціюють розвиток подальшої бібліотечної стратегії щодо формування та використання електронних інформаційних ресурсів в системі сучасного бібліотечно-інформаційного комплексу.

Ключові слова: *дистанційне бібліотечно-інформаційне обслуговування, віддалений користувач, віртуальне середовище, електронні інформаційні ресурси, джерела первинної та вторинної інформації.*

Постановка проблеми. З розвитком інформаційних технологій статус наукової бібліотеки визначається не тільки кількісним складом її документних фондів, але й палітрою електронних інформаційних ресурсів (ЕІР), які вона формує та надає у використання. Провідну роль у вирішенні цієї проблеми відіграє Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (НБУВ), яка реалізує функцію всеукраїнського науково-дослідного, науково-методичного, науково-інформаційного та науково-організаційного центру мережі бібліотек наукових установ НАН України та виступає

вітчизняним постачальником первинної та вторинної наукової електронної інформації.

Задовольняючи інформаційні потреби віддалених користувачів, НБУВ постійно формує, реорганізує та популяризує цифровий контент ЕІР власної генерації. У складних специфічних умовах, спричинених глобальним поширенням вірусної інфекції Covid-19 та повномасштабним військовим вторгненням Російської Федерації на територію України, а також враховуючи невпинне зростання вимог до забезпечення потреб сучасної науки, освіти та культури, НБУВ впроваджує інноваційні форми і методи дистанційного бібліотечно-інформаційного сервісу. Стійка кореляція, що склалася між віддаленим користувачем і науковою бібліотекою перетворює останню на зручну, затребувану, доступну, привабливу та комфортну інституцію, відкриту для широкого читацького загалу. При цьому НБУВ дбає про те, щоб процеси, пов'язані з віртуальною діяльністю, розвивалися, не вступаючи в суперечності й протиріччя з традиційними формами і методами обслуговування, а доповнювали та покращували їх.

Аналіз останніх досліджень. Значний внесок у розробку програмно-технологічних, теоретико-методологічних, інформаційно-комунікативних та інших аспектів формування та використання ЕІР в системі дистанційних бібліотечних послуг належить ученим-бібліотекознавцям НБУВ. У низці монографій та інших фундаментальних праць за авторством Л. Дубровіної, О. Онищенко, В. Попика, В. Горового, К. Лобузінної, Т. Коваль, О. Василенко, Ю. Половинчак, Н. Вітушко, Л. Костенко, Л. Чуприни, Т. Добко, О. Клименко, О. Яковенко, В. Пальчук та ін., розкрито імідж наукової бібліотеки як складової світової інформаційної інфраструктури, що бере активну участь у формуванні глобального інформаційного простору завдяки радикальній зміні підходів до організації своєї діяльності, зокрема залучення власних ЕІР у створення та розвиток національних

систем і мереж інформації. Проте спостерігається недостатня участь вітчизняних фахівців у міжнародних дослідницьких програмах з вивчення зарубіжного досвіду щодо формування та використання ЕІР. Потребує вдосконалення й національна нормативно-правова база стосовно визначення стратегії формування ЕІР, запровадження єдиної системи їх обліку та унормування процесів їх зберігання та використання.

Мета статті – характеристика ЕІР наукової бібліотеки та визначення їх ролі в дистанційному обслуговуванні, обґрунтування актуальності їх подальшого розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Важливим складником сучасної інформаційної інфраструктури НБУВ є вебпортал¹, який виступає її «віртуальним обличчям» в Інтернет-мережі та задовольняє інформаційні, комунікаційні, наукові, освітні, навчальні та інші потреби віддалених користувачів. Портал функціонує як інформаційно-комунікаційна платформа відкритого доступу для популяризації ЕІР наукової бібліотеки, найперше джерел вторинної та первинної інформації.

Джерела вторинної інформації (бібліографічні ресурси) представлені на вебпорталі НБУВ наступними блоками: Електронний каталог; Реферативна БД «Україніка наукова»; Спеціалізовані БД; Скановані каталоги; Електронні бібліотечні виставки; Всеукраїнський портал «Наука України: доступ до знань»; Тематичний навігатор електронних ресурсів. Зупинимося на їх короткій характеристиці.

Найбільш затребуваною дистанційною бібліографічною послугою НБУВ є її **Електронний Каталог (ЕК)**², який виступає як мобільний довідково-пошуковий апарат, система централізованого зберігання даних, основа інформаційного забезпечення та гарант стовідсоткового відображення активного бібліотечного фонду. Серед основних критеріїв

¹ URL: www.nbu.gov.ua

² URL: <http://nbuv.gov.ua/node/554>

відповідності ЕК інформаційним запитам користувачів: раціональне розміщення та спрощена процедура доступу; можливість переходу зі стартової сторінки вебпорталу; спрощена навігація; інтуїтивний інтерфейс; логічна система пошуку інформації; високий рівень гіпертекстової структури; можливість не лише віднайти потрібне видання, а й переглянути ряд публікацій відповідно до теми інформаційного пошуку.

Загальнонаціональна **реферативна база даних (РБД) «Україніка наукова»³** містить бібліографічні описи та реферативну інформацію про вітчизняні наукові публікації з усіх галузей знань; забезпечує вільний доступ до результатів наукової діяльності вітчизняних дослідників; створює поточний зріз актуальних тенденцій розвитку української науки. Основні типи документів, реферативно представлені в РБД – це монографії, автореферати дисертацій та статті з наукової фахової періодики. Ці матеріали є водночас інформаційним наповненням Українського реферативного журналу «Джерело», що слугує дайджестом поточних реферативних записів, представлених у РБД.

Спеціалізовані бази даних функціонують на вебсторінках майже усіх провідних підрозділів НБУВ, зокрема: Інститутів бібліотекознавства, рукопису, книгознавства, архівознавства, біографічних досліджень, інформаційних технологій, а також відділів національної бібліографії, науково-бібліографічної інформації, пресознавства, міжнародної інформації та зарубіжних зв'язків, фонду президентів України, служби інформаційно-аналітичного забезпечення, національної юридичної бібліотеки, комплексного бібліотечного обслуговування.

³URL:http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=REF&P21DBN=REF&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=

Скановані каталоги, а саме: генеральний алфавітний імідж-каталог⁴, імідж-каталог дисертацій⁵ та імідж-каталоги історико-культурних фондів спеціалізованих підрозділів НБУВ,⁶ містять упорядкований масив оцифрованих каталожних бібліографічних карток (розташованих за роздільниками, так само, як у каталожних шухлядах). Вони забезпечують пошук за ключовими словами та назвами роздільників та надають можливість здійснювати інформаційний пошук та замовляти документи, не відображені в ЕК.

Синтезом традиційного (паперового) і новітнього (електронного) засобів інформування про бібліотечний фонд є **електронні бібліотечні виставки (ЕБВ)**⁷. Мобільність, компактність і змістовність робить їх оперативним провідником у доволі бурхливому інформаційному потоці. І хоча ЕБВ не надають змогу фізично використати те чи інше видання, вони дозволяють: опрацювати посилання на його повну електронну версію; скористатися онлайновими бібліотечними сервісами та замовити потрібне видання за міжбібліотечним абонементом або службою електронної доставки документів; отримати бібліотечну довідку стосовно додаткових інформаційних джерел (інтернет-магазинів, систем пошуку в Інтернеті, інших бібліотек), де можна замовити потрібне видання. Щоправда, така довідка виходить за межі

⁴URL:http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_img/cgiirbis_64.exe?C21COM=T&I21DBN=GAK_EX&P21DBN=GAK&T21TRM=%D0%90&S21FMT=fullwebr&Z21ID=&T21PRF=BX=&T21CNR=20&S21CNR=10&S21REF=10

⁵URL:http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_img/cgiirbis_64.exe?C21COM=T&I21DBN=GAKS_EX&P21DBN=GAKS&T21TRM=%D0%90&S21FMT=fullwebr&Z21ID=&T21PRF=BX=&T21CNR=20&S21CNR=10&S21REF=10

⁶URL:http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_img/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=IMAGE&P21DBN=IMAGE&S21CNR=20&Z21ID

⁷ URL: <http://nbuv.gov.ua/exhibitions/>

виставкової роботи, тож на даному прикладі спостерігаємо взаємопроникнення дистанційних послуг.

Всеукраїнський портал «Наука України: доступ до знань»⁸ надає всебічну інформацію про розвиток вітчизняної науки; популяризує та підвищує рейтинг і доступність наукових досягнень учених України; забезпечує розширений доступ за рахунок використання бібліотечно-інформаційних ресурсів наукових бібліотек України та сучасних вебтехнологій. Завдяки порталу вчені, дослідники та широкий загал зацікавленої аудиторії має можливість оперативно знайомитися з найновішими науковими досягненнями, обговорювати їх та поширювати серед наукової спільноти.

Тематичний навігатор електронних ресурсів⁹ забезпечує зручний тематичний доступ до ЕІР НБУВ. Фактично він слугує електронним варіантом путівника джерелами наукової інформації з можливістю постійної актуалізації. Наявність навігації в електронних бібліографічних ресурсах відкритого доступу значно розширяє джерельну базу інформування за універсальними галузями знань, а також надає оперативний доступ віддаленим користувачам до наукової інформації.

Джерела вторинної інформації, представлені на вебпорталі НБУВ, ілюструє Блок-схема 1.

⁸URL:<http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/suak/corp.exe?C21COM=F&I21DBN=SUAK&P21DBN=SUAK>

⁹URL:http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=RUBS&P21DBN=RUBS&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=brief_rub&S21SRW=ind&S21SRD=UP&C21COM=S&S21CNR=100&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ROZ=&S21COLORTERM=S=0&S21STR=!

Блок-схема 1.

Джерела первинної інформації (повнотекстові ресурси) представлені на вебпорталі НБУВ наступними блоками: Наукова електронна бібліотека, Цифрова бібліотека історико-культурної спадщини, Електронна бібліотека «Україніка», Репозитарій НБУВ, наукова періодика України, Електронна колекція газет “Libraria”, електронна колекція карт, автореферати дисертацій, інформаційно-аналітичні видання.

Наукова електронна бібліотека (НЕБ)¹⁰ – це повнотекстова політематична колекція електронних інформаційних документів, створених на базі друкованих наукових видань, монографій, довідників з усіх галузей знань, енциклопедій, словників, підручників та методичних посібників за пріоритетними напрямками науки, освіти, культури, економіки, виробництва з єдиною технологією щодо відбору видань. Спільна інформаційна платформа НЕБ з іншими ресурсами НБУВ забезпечує можливість інтегрованого пошуку, де за одним запитом можна отримати відомості про

¹⁰URL:http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=VF&P21DBN=VF&S21CNR=20&Z21ID

наявність необхідного документа в інших БД наукової бібліотеки або інформацію про існування електронної версії друкованого видання [4].

Цифрова бібліотека історико-культурної спадщини¹¹ – це повнотекстова електронна колекція оцифрованих документів історико-культурних фондів НБУВ, яка містить бібліографічні описи унікальних і цінних документів із фондів НБУВ різного типу (книги, стародруки, газети, журнали, рукописи, карти, ноти, образотворчі матеріали) у хронологічних межах до 1945 року. Цей ресурс є особливо важливим в справі збереження та організації доступу до книжкових пам'яток, які є національним надбанням України [2].

Електронна бібліотека (ЕБ) «Україніка»¹² – це національний довідково-інформаційний та документальний ресурс архівних, рукописних і друкованих джерел, створених в Україні або інших державах – про Україну, її історію, економіку, культуру, що ґрунтується на засадах обліку та акумуляції документальної спадщини української держави. ЕБ представлена у вигляді зведеного бібліографічного та електронного ресурсу усієї документальної спадщини України з організацією доступу до науково-довідкових, бібліографічних і текстових видань, репрезентації оригіналів документів у цифровому форматі з широкими можливостями представлення на сайтах бібліотек, архівів, наукових установ у глобальній світовій мережі. Ядром її фонду є оцифровані документи українознавчої тематики з фонду НБУВ. ЕБ «Україніка» акумулює у цифровому форматі твори усіма мовами, незалежно від місця видання, про український народ, територію України та всі народи, які жили або живуть на даній території. Це дає

¹¹ URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_ir/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=NAV&P21DBN=ELIB

¹² URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?C21COM=F&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB>

можливість забезпечити користувачів знаннями про Україну, її народ, історію, традиції та культуру, розбудовану політичну націю, сформовану нею державу; оприлюднити матеріали про природне, географічне середовище, демографічний, економічний, соціальний, освітній, науковий потенціал України, здобутки української нації та її місце у світовому цивілізаційному розвитку [3].

Репозитарій НБУВ «eVerLib»¹³ є консолідованим електронним ресурсом з питань бібліотекознавства, біографістики, книгознавства, архівознавства та інформології. Він систематизує і зберігає копії документів наукового, довідкового, освітнього та методичного призначення, які відображають історію та основні напрями наукової діяльності НБУВ.

Наукова періодика України (НПУ)¹⁴ вміщує електронні версії наукових періодичних видань України. Цей унікальний і найбільший за охопленням повнотекстовий інформаційний ресурс НБУВ не має аналогів в Україні. Глибина ретроспекції – від сьогодні до 1991 року.

Електронна колекція газет Libraria¹⁵ – це електронний архів української періодики, що містить значний масив історичної преси, а також наукових і літературно-художніх серійних видань українською, польською, німецькою, їдиш, кримськотатарською та іншими мовами, які видавалися у різних регіонах України. Газетна періодика є одним з найважливіших історичних джерел. Завдяки наявності численних рівнів інформації (від офіційних урядових публікацій до приватних оголошень), вона надає дослідникам

¹³ URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/EIR/elib.exe?C21COM=F&I21DBN=AUTHOR&P21DBN=ENBUV>

¹⁴ URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/suak/corp.exe?&I21DBN=SLIR&P21DBN=SLIR&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=RES0000011

¹⁵ URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0011746>

цілий спектр пошукових можливостей.

Електронна колекція рукописних, стародрукованих та рідкісних картографічних видань¹⁶ є базовим першоджерелом унікальної інформації про історичні події, стан довкілля, динаміку природних та соціально-політичних процесів різних держав та територій. Вона забезпечує збереження раритетного картографічного фонду НБУВ, запобігає фізичному зношенню примірників рідкісних картографічних творів (окремі з яких можуть бути прирівняні до музейних експонатів). Особливо затребуваною в світі нинішньої російської агресії є колекція військово-історичних карт XVII-XVIII століть, які демонструють пересування військ, схеми військових баталій, морських битв, плани фортифікаційних споруд, що може прислужитися дослідникові при відтворенні хронології та реконструкції тих чи інших військово-історичних подій.

Електронна повнотекстова колекція авторефератів дисертацій¹⁷ є важливим і зручним засобом ознайомлення з коротким оглядом змісту захищених дисертацій з різних спеціальностей як джерелом інформування про основні досягнення, висновки та результати тієї чи іншої дисертаційної роботи з можливістю завантаження повних текстів авторефератів.

Інформаційно-аналітичні видання¹⁸ Центру досліджень соціальних комунікацій НБУВ орієнтовані на задоволення інформаційно-аналітичних запитів органів державної влади всіх рівнів, громадських організацій, економічних структур, наукових працівників, що цікавляться суспільствознавчою тематикою. Вони висвітлюють та аналізують найактуальніші

¹⁶ URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_sk/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=EKART&P21DBN=EKART&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=

¹⁷ URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=

¹⁸ URL: <https://nbuviap.gov.ua/proekty/informatsiino-analitychni-vydannia>

події суспільного життя в економічній, політичній і соціальних сферах, проблеми ефективності державотворчого процесу в Україні [1].

Джерела первинної інформації, представлені на вебпорталі НБУВ, ілюструє Блок-схема 2.

Блок-схема 2.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок. Формування та використання бібліотечних ЕІР на підґрунті сучасних інформаційних технологій забезпечує принципово нові шляхи доступу до інформації та обумовлює рівні права користувачів на її отримання. Будучи мобільними, компактними, змістовними та оперативними, вони стають справжніми провідниками у не завжди контрольованому і правдивому потоці інтернет-інформації. Зважаючи на це, одним з перспективних напрямів розвитку НБУВ є подальше вдосконалення ЕІР в системі дистанційного сервісу. Саме цей напрям відкриває можливості максимального задоволення потреб віддалених цільових спільнот шляхом введення в електронний обіг та надання до використання великих обсягів

релевантної інформації.

Список бібліографічних посилань

1. Горовий В. М. Характерні особливості вдосконалення змістовного наповнення аналітичних продуктів в інформаційному протистоянні. *Інформаційна безпека людини, суспільства, держави*. 2018. № 2. С. 6–12.

2. Лобузін І. В. *Цифрові бібліотечні проекти: технологічні рішення та управління життєвим циклом колекцій* : монографія. Київ, 2016. 216 с.

3. Попик В. І. Створення фундаментальної електронної бібліотеки «Україніка» як складник формування національного гуманітарного інформаційного простору. *Бібліотечний вісник*. 2014. № 6. С. 3–7.

4. Самохіна Н.Ф. Організація повнотекстових електронних ресурсів у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського. *Бібліотечний вісник*. 2014. № 6. С. 13–17.

References

1. Horovyi, V. M. (2018). Kharakterni osoblyvosti vdoskonalennia zmistovnoho napovnennia analitychnykh produktiv v informatsiinomu protystoianni [Characteristic features of improving the content of analytical products in the information confrontation.]. *Informatsiina bezpeka liudyny, suspilstva, derzhavy*, 2, 6–12 [in Ukrainian].

2. Lobuzin, I. V. (2016). *Tsyfrovi bibliotechni proekty: tekhnolohichni rishennia ta upravlinnia zhyttievym tsyklom koleksii* [Digital library projects: technological solutions and collection lifecycle management.]. Kyiv, Ukraine. 216 s. [in Ukrainian].

3. Popyk, V. I. (2014). Stvorennia fundamentalnoi elektronnoi biblioteki «Ukrainika» yak skladnyk formuvannia natsionalnoho humanitarnoho informatsiinoho prostoru [Creation of the fundamental electronic library “Ukrainika” as a component of the formation of the national humanitarian information space.]. *Bibliotechnyi Visnyk*, 6, 3–7 [in Ukrainian].

4. Samokhina, N. F. (2014), Orhanizatsiia povnotekstovyykh elektronnykh resursiv u Natsionalnii bibliotetsi Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho [Organization of full-text electronic resources in the V. I Vernadskyi National Library of Ukraine.]. *Bibliotechnyi Visnyk*, 6, 13–17 [in Ukrainian].

Tatiana Koval,

Candidate of Historical Sciences,

Deputy Director,

V. I. Vernadskyi National Library of Ukraine

ORCID: 0000-0003-0147-6679

e-mail: kovaltm@nbuv.gov.ua

Lesia Turovska,

Research Associate,

V. I. Vernadskyi National Library of Ukraine

ORCID: 0000-0002-0750-1794

e-mail: volhitka7@gmail.com

ELECTRONIC INFORMATION RESOURCES IN THE LIBRARY SYSTEM REMOTE SERVICE

Abstract. The subject of the research is the electronic information resources of the V. I. Vernadsky National Library of Ukraine. The purpose of the research is to review and characterize electronic information resources, to determine their leading role in remote library and information services, to justify the relevance of their further development. The realization of the goal determined the generalization of the experience of the scientific library regarding the formation and use of EIR of its own generation. The research methodology consists in the application of general scientific methods: analysis, synthesis, generalization, comparative analysis. Scientific significance is in the expanding professional ideas regarding the formation and use of library electronic information resources; determination of directions for further development of electronic information resources of the scientific library. Conclusions. Expanding its activities in the virtual information space, the scientific library generates electronic information resources and involves them in

everyday practice; creates the best possible conditions for their use. Thus, it performs the functions of a modern integrative library and information complex; provides scientific, educational, industrial, educational, cultural and other needs of individual and collective users, becomes a navigator in the domestic and global information and communication environment. Prospects. The results of the study initiate the development of a further library strategy regarding the formation and use of electronic information resources in the system of a modern library and information complex.

Keywords: *remote library and information service, remote user, virtual environment, electronic information resources, sources of primary and secondary information.*

Цитування:

Коваль Т., Туровська Л. Електронні інформаційні ресурси як складова бібліотечного дистанційного сервісу. *Інформаційна політика пам'яті – виживання, збереження та розвиток українських бібліотек у період сьогодення* : матеріали V Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (Ужгород, 16 жовт. 2024 р.) / редкол. : М. М. Медведь (відп. ред.) та ін. Ужгород, 2024. С. 63–77.

Koval, T., Turovska, L. (2024). Electronic information resources in the library system remote service. *Information policy of memory – survival, preservation and development of Ukrainian libraries in the present period* : materials of the 5th scientific and research Internet conference (Uzhhorod, Oct. 16, 2024). Vidp. red. M. Medved (pp. 63–77). Uzhhorod [in Ukrainian].